

Waarom hebben wij deze kerk gebouwd? Niet wij natuurlijk, maar onze broeders van het eerste uur? Er is niemand meer van onze stichters aan wie wij het zouden kunnen vragen. Dit gebedshuis vormde het sluitstuk van vier jaar onafgebroken kloosterbouw. De bekroning van een geloofsact waarmee ze 70 jaar geleden hier het monastieke leven waren begonnen. Zo stel ik mij voor. Gedreven door hun verlangen naar God. De God die zij zochten overeenkomstig hun roeping als monniken van Sint Benedictus. Over de bidplaats van het klooster is Benedictus duidelijk: *“ze moet zijn wat de naam zegt.”* Het is de plaats waar het Werk Gods wordt verricht. En daarover getuigt Benedictus in het hoofdstuk over de houding bij het psalmgezang dat *“wij geloven dat God overal tegenwoordig is, en dat de ogen van de Heer op iedere plaats goeden en kwaden gadeslaan. Maar laten wij het toch vooral zonder enige twijfel geloven, als wij deelnemen aan het dienstwerk voor God.”* (RB 19,1). Deze kerk is gebouwd op deze diepe overtuiging dat God hier tegenwoordig is als wij er deelnemen aan de liturgie van de Eucharistie en de getijden.

Salomo bouwde een tempel omdat God in zijn ogen had besloten om in het duister te wonen. Om zo Gods tegenwoordigheid als het ware te visualiseren. Hij bad: *“O Heer, Gij hebt besloten in het duister te wonen; daarom heb ik U een verheven tempel gebouwd, een woonplaats voor eeuwig.”* Dit gebed van Salomo zit eigenlijk vol tegenstrijdigheden. Maar het benoemt dezelfde paradox als die waarin wij ons bevinden. Immers, ook onze abdijkerk is een verheven huis van vergankelijke stenen waarin de Onzichtbare woont. In het duister.

“Toen de priesters het heiligdom verlieten en blazers en zangers tegelijk het loflied ter ere van de Heer inzetten...toen vulde een wolk het huis van de Heer.” Die wolk symboliseert de heerlijkheid van de Heer. Ze belichaamt als het ware de aanwezigheid van de Heer. Ze is de manifestatie van de Eeuwige in de tijd. Toen Mozes tijdens de tocht door de woestijn de tent, de woning van God onder zijn volk, had opgesteld *“overdekte de wolk de tent van de samenkomst en vulde de heerlijkheid van de Heer de woning.”* (Ex. 40, 34). En als Ezechiël profeteert over de nieuwe tempel na de Babylonische ballingschap van het volk van Israël dan ziet hij in een visioen hoe de heerlijkheid van de Heer heel de tempel vulde en hoorde hij een stem die zei: *“Hier vestig Ik mijn troon, hier is mijn verblijfplaats, hier zal Ik voor altijd bij de Israëlieten wonen.”* (Ez. 43, 5-7).

Ook in het Nieuwe Testament vinden we die goddelijke manifestatie in de vorm van een wolk. Het gebeurde tijdens de gedaanteverandering van Jezus op de Tabor. De wolk omhulde, de leerlingen Petrus, Johannes en Jakobus. *“Uit de wolk klonk een stem die sprak: Dit is mijn Zoon, de Uitverkorene, luistert naar Hem.”* (Lc. 9, 35). De wolk *“overschaduwde”* de leerlingen, staat er. En hier gebruikt de evangelist Lucas hetzelfde woord als bij de boodschap van de engel aan Maria: *“de Heilige Geest zal over u komen de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwden.”* De wolk is dus synoniem voor de kracht van de Allerhoogste. Ze is weliswaar verhullend, maar tegelijk vol werkzame kracht. Ze is de actieve aanwezigheid van God.

Niemand heeft ooit God gezien. Wij gelóven dat Hij overal tegenwoordig is. In het bijzonder als wij hier deelnemen aan het Werk Gods. Maar toch woont Hij in het duister. Daarom bouwde Salomo de tempel. Om de Onzichtbare zichtbaar te maken. Hij bouwde een huis rond het duister. Hetzelfde gebeurde hier. Pater Benoît Standaert typeert het monastieke leven ergens als een wonen rond het niets, verwijzend naar de open pandhof in het midden van onze kloosters. Maar die typering geldt evenzeer voor onze abdijkerk. Ze is in wezen een lege ruimte. Een ommuurde leegte. Gevuld door de wolk van Gods duistere presentie.

Het trof mij dat de wolk de tempel van Salomo vulde nádat de priesters het heiligdom verlieten en blazers en zangers het loflied inzetten en allen zongen “loof God, want Hij is goed, en eeuwig duurt zijn erbarming.” De tempel wordt overschaduwd door Gods kracht op het moment dat de mens zich terugtrekt. Is dat ook niet het geval in onze eigen tempel, in het heiligdom van ons hart? In de navolging van Jezus worden wij uitgenodigd om, zoals Abraham, alle zekerheden achter ons te laten. Ons, in de navolging van Jezus, los te maken van wat ons bindt in deze wereld. Wij zijn geroepen tot ontleding, om leeg te worden van ons eigen ego, zodat de heerlijkheid van de Heer ons kan vervullen; zijn wolk ons kan overschaduw, zijn kracht ons kan bewonen.

Dit is geen ontkenning van ons mens-zijn of van onze lichamelijke. Integendeel. Ze is er de heiliging van. Sprekend van de menswording van de Zoon van God getuigt de evangelist Johannes dat “het Woord is vlees geworden en onder ons heeft gewoond.” In het Grieks staat er: Hij heeft zijn tent onder ons opgeslagen. Een verwijzing ongetwijfeld naar die tent die Mozes ooit in de woestijn heeft opgeslagen, de tent van de samenkomst. De woning van God te midden van zijn volk die vervuld werd met Gods heerlijkheid. In Jezus is de wolk van Gods heerlijkheid definitief mens geworden. Is de heerlijkheid van de Eeuwige neergedaald en vlees geworden.

Jezus riep Zacheüs uit de boom naar beneden om in zijn huis te gast te zijn. En daarmee viel dat huis heil ten deel. Omdat de Heilige zelf bezit nam van het huis. Maar die heiligheid bleef voor de ogen van de mensen verborgen. Dat is ze ook voor ons als wij Hem hier iedere dag opnieuw gastvrij ontvangen en in geloof belijden dat wij deel hebben aan zijn Lichaam en Bloed. Wij zeggen Amen en zien Hem met de ogen van het geloof. Maar zijn heerlijkheid blijft een wolk die ons overschaduw. Hij woont ook hier in het duister.

En daarom is hier een verheven tempel gebouwd. Opdat God hier de ruimte zou vinden opdat Hij God zou kunnen zijn. Daar waar wij steeds opnieuw ruimte scheppen in ons hart voor dat grote geheim van Gods duisternis dat in Christus en de Geest onder ons wil wonen. Om het te zeggen met de woorden van psalm 139: *“Sprak ik; ‘mij mag het duister omsluiten, het licht worde nacht om mij heen’- voor ù heerst in het duister geen duister; lichtend is de nacht als de dag, de duisternis is gelijk licht.”* Amen.